

Prof. dr hab. dr h.c. Marian Gorynia

Honorowy Profesor Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie

Prof. dr hab. Marian Gorynia ukończył studia ekonomiczne na kierunku ekonomika i organizacja handlu zagranicznego Akademii Ekonomicznej w Poznaniu.

W latach 1980–1983 odbył studia doktoranckie w Akademii Ekonomicznej w Poznaniu. W roku 1985 obronił doktorat (tytuł dysertacji „Czynnik organizacji w zarządzaniu działalnością eksportową producenta”). W 1995 roku uzyskał stopień doktora habilitowanego (praca habilitacyjna pod tytułem „Teoria i polityka regulacji mezosystemów gospodarczych a transformacja postsocjalistycznej gospodarki polskiej”). Tytuł naukowy profesora nauk ekonomicznych otrzymał w 2000 roku. Od roku 2003 jest profesorem zwyczajnym Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu.

Dorobek naukowy Profesora Goryni koncentruje się w dużej mierze na uwarunkowaniach i efektach funkcjonowania przedsiębiorstw w różnych systemach gospodarczych. Szeroko zakrojony i konsekwentnie realizowany program badawczy wyróżnia się oryginalnością, a podejmowane tematy osadzone są w ramach nowatorskich nurtów badawczych, prowadzonych w renomowanych ośrodkach naukowych w kraju i za granicą.

W działalności naukowej Profesora Goryni uwagę zwraca rozbudowany i konsekwentnie realizowany program badawczy, skoncentrowany na badaniu uwarunkowań, przejawów i efektów funkcjonowania przedsiębiorstw w różnych systemach gospodarczych, w szczególności w realiach polskiej wersji gospodarki centralnie administrowanej, a także w gospodarce okresu transformacji i budowania rozwiniętej gospodarki rynkowej. Wśród wymienionych wyróżniają się mezoekonomiczne (przede wszystkim branżowe) uwarunkowania zachowań przedsiębiorstw. Za szczególne elementy zainteresowań badawczych należy uznać międzynarodowe aspekty funkcjonowania przedsiębiorstw, a także zagadnienie konkurencyjności przedsiębiorstwa.

W trakcie pracy na Akademii Ekonomicznej w Poznaniu Profesor Gorynia odbył staże w ośrodkach zagranicznych: Uniwersytet w Lyonie, Instytut Administracji Przedsiębiorstw, Francja; Buckinghamshire College of Higher Education, Wielka Brytania; Trent University Nottingham, Wielka Brytania; Uniwersytet Nauk Społecznych w Tuluzie, Francja; Wyższe Szkoły Biznesu w Barcelonie i Lizbonie, Hiszpania, Portugalia; Institut de Gestion des Enterprises w Rennes, Francja; Uniwersytet Georga Augusta w Getyndze, Niemcy; Harvard Business School w Bostonie, USA.

Profesor Marian Gorynia aktywnie uczestniczył w kształtowaniu życia akademickiego Uniwersytetu Ekonomicznego, pełniąc między innymi funkcje: Prodziekana Wydziału Zarządzania Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (1999–2002), Prorektora ds. Nauki i Współpracy z Zagranicą Akademii Ekonomicznej w Poznaniu (2002–2008), Przewodniczącego Rady Naukowej Anglojęzycznego Seminarium Doktorskiego, Rektora oraz Przewodniczącego Rady Fundacji Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu w latach 2008–2016.

Profesor pełnił i pełni nadal wiele odpowiedzialnych funkcji zarówno w swojej uczelni, jak i poza nią. Do najważniejszych z nich można zaliczyć: członkostwo w Komitecie Nauk Ekonomicznych Polskiej Akademii Nauk (od 2003 r.), członkostwo w Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów w kadencji 2010–2011 oraz 2017–2020 (od 2017 r. pełni funkcję Wiceprzewodniczącego), przewodniczenie Konferencji Rektorów Uczelni Ekonomicznych (2012–2016), członkostwo w Radzie Naukowej Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego (od 2005 r.), a także funkcję Przewodniczącego tejże Rady (od 2015 r.).

Profesor Gorynia swoje osiągnięcia naukowe przekłada także na sferę praktyki gospodarczej i biznesowej, czego dowodem jest uczestnictwo w wielu organizacjach, zarówno polskich, jak i międzynarodowych, wśród których można wymienić między innymi: European International Business Academy – Board Member jako przedstawiciel Polski (2007–2015), Academy of International Business, International Management Development Association czy Polskie Towarzystwo Ekonomiczne.

Za swoją działalność naukową, dydaktyczną i organizacyjną otrzymał szereg nagród i wyróżnień: nagroda naukowa PAN im. Fryderyka Skarbka w dziedzinie ekonomii (1999); Nagroda Komitetu Nauk Organizacji i Zarządzania Polskiej Akademii Nauk (2004); nagroda Polskiego Towarzystwa Ekonomicznego im. prof. Edwarda Lipińskiego (2009); Nagroda Wiceprezesa Rady Ministrów za szczególne osiągnięcia w działalności proeksportowej (2013); Medal „Zasłużony dla Eksportu” za wykorzystanie aktywności naukowej w praktyce gospodarczej (2014); Odznaka Honorowa „Za Zasługi dla Rozwoju Gospodarki Rzeczypospolitej Polskiej” (2015); tytuł Doktora Honoris Causa nadany przez Uniwersytet w Białymstoku (2019). Współpraca prof. dr. hab. Mariana Goryni z Uniwersytetem Warmińsko-Mazurskim w Olsztynie wiąże się z działaniami w trzech następujących obszarach: naukowo-badawczym, w zakresie rozwoju kadr oraz doskonalenia jakości kształcenia.

Prof. dr hab. Marian Gorynia był recenzentem licznych opracowań pracowników UWM opublikowanych w renomowanych wydawnictwach naukowych. Na podkreślenie zasługuje duże zaangażowanie Profesora w doskonalenie jakości kształcenia. Wiedzą i doświadczeniem chętnie dzielił się z nauczycielami akademickimi oraz władzami rektorskimi i dziekańskimi kilku wydziałów Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego.

Profesor Marian Gorynia jest osobą darzoną wielkim szacunkiem we wszystkich ośrodkach naukowych. Uznawany jest za jeden z najwybitniejszych autorytetów ekonomicznych, szczególnie w obszarze badań nad gospodarką międzynarodową oraz konkurencyjnością.

Profesor Marian Gorynia jest autorem lub współautorem łącznie ponad 500 publikacji, w tym znacznej części w językach obcych. Wiele publikacji Profesora ukazało się w czasopiśmie posiadających Impact Factor. Są to m.in.:

- *The Polish Economy's International Competitiveness and Economic Policy*, „Russian and East European Finance and Trade”, 1998, vol. 34, no. 4.
- *Poland and Its Investment Development Path* (współautorstwo: J. Nowak, R. Wolniak), udział własny 33%, „Eastern European Economics”, 2007, nr 2, Armonk: M. E. Sharpe, s. 52–74.
- *Investment Development Paths of Central European Countries: a Comparative Analysis* (współautorstwo: J. Nowak, R. Wolniak), udział własny 33%, „Argumenta Oeconomica”, 2010, 1 (24), s. 65–87.
- *Przystąpienie Polski do strefy euro a międzynarodowa konkurencyjność i internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw* (współautorstwo: B. Jankowska, M. Pietrzykowski, P. Tarka, M. Dzikowska), udział własny 20%, „Ekonomista”, 2011, 4, s. 471–491.
- *Government Support Measures for Outward FDI: An Emerging Economy's Perspective* (współautorstwo: J. Nowak, P. Trąpczyński, R. Wolniak), udział własny 25%, „Argumenta Oeconomica”, 2015, 1(34), s. 229–258.
- *Outward FDI of Polish firms: The role of motives, entry modes and location factors* (współautorstwo: J. Nowak, P. Trąpczyński, R. Wolniak), udział własny 25%, „Journal for East European Management Studies”, 2015, 20 (3), s. 328–359.
- *Determinants of FDI Establishment Mode Choice of Polish Firms. The Oli Paradigm Perspective* (współautorstwo: J. Nowak, P. Trąpczyński, R. Wolniak), udział własny 25%, „Argumenta Oeconomica”, 2016, nr 2 (37), s. 67–92. Impact Factor czasopisma: 0,108.
- *A double-edged sword? The moderating effects of control on firm capabilities and institutional distance in explaining foreign affiliate performance* (współautorstwo: P. Trąpczyński), udział własny 50%, „International Business Review”, 2017, nr 26 (4), s. 697–709.
- *Friend or Foe? On the role of institutional reforms in the investment development path of Central and East European economies* (współautorstwo: J. Nowak, P. Trąpczyński, R. Wolniak), udział własny 25%, „International Business Review”, 2019, vol. 28, nr 3, s. 575–587.
- *Sectoral dimensions of Poland's investment development path revisited*, (współautorstwo: J. Nowak, P. Trąpczyński, R. Wolniak), udział własny 25%, „Communist and Post-Communist Studies”, 2019, s. 1–16, DOI:10.1016/j.postcomstud.2019.04.005.
- *Understanding Transaction Costs in the Meso-economic Perspective* (współautorstwo: K. Mroczek-Dąbrowska), udział własny 50%, „Argumenta Oeconomica”, 2019, nr 1 (42), s. 337–360.

Wybrane publikacje książkowe prof. M. Goryni:

- *Teoria i polityka regulacji mezosystemów gospodarczych a transformacja postsocjalistycznej gospodarki polskiej*, Wydawnictwo AE, Poznań 1995.
- *Zachowania przedsiębiorstw w okresie transformacji. Mikroekonomia przejścia*, Wydawnictwo AE, Poznań 1998.
- *Strategie przedsiębiorstw w biznesie międzynarodowym* (współautorstwo: K. Fonfara, E. Najlepszy, J. Schroeder), Wydawnictwo AE, Poznań 2001.
- *Strategie firm polskich wobec ekspansji inwestorów zagranicznych* (red.), PWE, Warszawa 2005.
- *Studia nad transformacją i internacjonalizacją gospodarki polskiej*, Difin, Warszawa 2007.
- *Strategie zagranicznej ekspansji przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa 2007.
- *Klasy a międzynarodowa konkurencyjność i internacjonalizacja przedsiębiorstwa* (współautorstwo: B. Jankowska), Difin, Warszawa 2008.
- *International business in transition* (red.), Difin, Warszawa 2009.
- *Wejście Polski do strefy euro a międzynarodowa konkurencyjność i internacjonalizacja polskich przedsiębiorstw* (współautorstwo i współredakcja naukowa), Difin, Warszawa 2011.
- *The Influence of Poland's Accession to the EURO ZONE on the International Competitiveness and Internationalisation of Polish Companies* (współautorstwo oraz współredakcja naukowa), Difin, Warszawa 2013.
- *International competitiveness of Polish companies during and after the global economic crisis* (współautorstwo oraz współredakcja naukowa), Difin, Warszawa 2017.

Prof. M. Gorynia jest autorem kilku podręczników, m.in.:

- K. Fonfara, M. Gorynia (red. nauk.), E. Najlepszy, J. Schroeder, *Strategie przedsiębiorstw w biznesie międzynarodowym*, Wydawnictwo AE, Poznań 2001.
- M. Gorynia, *Przedsiębiorstwo jako przedmiot badań w naukach ekonomicznych – aspekty metodologiczne*, w: M. Sławińska (red. nauk.), *Podstawy metodologiczne prac doktorskich w naukach ekonomicznych*, Wydawnictwo AE, Poznań 2006.
- M. Gorynia, *Strategie zagranicznej ekspansji przedsiębiorstw*, PWE, Warszawa 2007.
- M. Gorynia, E. Łązniewska (red. nauk.), *Kompedium wiedzy o konkurencyjności*, Wydawnictwo Naukowe PWN, Warszawa 2009.